

בית מדרון

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

ערש"ק
ה' שבט תש"פ
פרשת בא
מפטיירון: הדבר אשר (ירמיהו מז)

עלון מס' 240

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	16:57	17:49	18:24
תל אביב	16:54	17:46	18:20
חיפה	16:54	17:46	18:20
באר שבע	16:57	17:49	18:23

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הרב המקדים: הרה"ג רבי אפרים לניאדו שליט"א
רבה הראשי לבראזיל

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פרץ שליט"א
עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הלכות ברכות

אם ברכות התורה מדאורייתא או מדרבנן. דין המסופק אם בירך ברכות התורה.
ברכות התורה הם ברכות המצוות או ברכות השבת. אם הנאנס לעשות מצוה יצא.
אם האוכל לאנסו מברך.

כל הברכות מדרבנן

א. בשיעורים האחרונים דברנו בהלכות ברכות, ואמרנו בקיצור שכל הברכות מדרבנן חוץ מברכת המזון, וכמובאר בירושלמי ריש ברכות (דף א ע"ב) שמי שמסופק אם בירך ברכת המזון חוזר ומברך, וזה נאמר דוקא בברכת המזון שהיא מדאורייתא וספק דאורייתא לחומרא, מה שאין כן בשאר הברכות שהן מדרבנן. כלומר שאר הברכות בין שהן ברכות הנהנין, ברכות המצוות, ברכות השבח, כל הברכות מדרבנן. כך מדייקים ממה שכתב הרמב"ם (פ"א מהלכות ברכות ה"א, ב): מצוות עשה מן התורה לברך אחר אכילת מזון, שנאמר ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך. ומדברי סופרים לברך על כל מאכל תחלה ואחר כך יהנה ממנו וכו', וכן מדברי סופרים לברך אחר כל מה שיאכל וכל מה שישתה. עד כאן לשוננו. מוכח שכל ברכות הנהנין - מזונות העץ אדמה שהכל וכו' - וכן ברכות אחרונות - כמו על המחיה ובורא נפשות - הכל מדרבנן. וכן מוכח עוד ממה שכתב הרמב"ם (פ"א מהל' ברכות ה"ב): כל הברכות האלו אם נסתפק לו בהן אם בירך או לא בירך אינו חוזר ומברך לא בתחלה ולא בסוף, מפני שהן מדברי סופרים. וכן מוכח ממה שכתב מרן השלחן ערוך בהלכות ברכת המזון (סימן קפד סעיף ד): אכל ואינו יודע אם בירך ברכת המזון אם לאו, צריך לברך מספק, מפני שהיא מן התורה. וכן כתב עוד בהלכות ברכות (סימן רט סעיף ג): כל הברכות אם נסתפק אם בירך אם לאו, אינו מברך לא בתחלה ולא בסוף, חוץ מברכת המזון מפני שהיא של תורה. ומבואר שברכת המזון בלבד היא מן התורה, מה שאין כן שאר ברכות בלי יוצא מן הכלל מדרבנן.

הבו גודל לאלוקינו

ב. דעת רבים מהפוסקים שגם ברכות התורה הן מהתורה, שהרי במסכת ברכות (כ"א.) אמר רב יהודה מניין לברכת התורה לפניה מן התורה, שנאמר (דברים לב, ג) כי שם ה'

הסוברים שברכות התורה מדרבנן

ג. אולם מדברי הרמב"ם והשלחן ערוך שהזכרנו משמע שרק ברכת המזון מהתורה ולא ברכות התורה, ומה שהגמרא הביאה פסוק הוא רק אסמכתא בעלמא. וכתב בשו"ת פני משה (סימן א) שכן משמע מדברי הר"ף והרא"ש שלא גרסו את דברי הגמרא הללו, משום שסוברים שברכות התורה מדרבנן, וכן דעת הטור (סי' רט) וכמו שכתב בשו"ת דברי יששכר (סימן א אות י). וכן כתבו החיד"א (במחזיק ברכה סימן מז סק"ב) ורבי יהודה עייאש (במטה יהודה סימן מז סק"א) בדעת מרן, שברכות התורה מדרבנן, וכן הגאון רבי חיים פלאג' בספרו סמיכה לחיים (חאו"ח סימן ב דף טז ע"א) הביא תשובת סבו הראשון לציון הגאון רבי יוסף חזן - היה לפני כ-200 שנה - שברכות התורה מדרבנן. שם הוא דן אם ברכות התורה שאומרים בציבור בשעת העליה לספר תורה הן דאורייתא, אבל ברכות התורה שמברכים בבוקר, הן מדרבנן. גם המאמר מרדכי (ר"ס מז) - היה בדורו של החיד"א וקצת יותר צעיר ממנו - כתב שברכות התורה מדרבנן, ושכן דעת הלבוש (סימן מז סעיף ב').

הסוברים שברכות התורה מדאורייתא

ד. אולם אי אפשר להעלים את דעת רובא דרבונתא' - למרות שכן דעת רוב הראשונים, אבל מרן השלחן ערוך נצמד לדעת הרמב"ם שברכות התורה מדרבנן. כי כאמור נראה שכן דעת הר"ף והרא"ש. מרן פסק כדעת שלושה עמודי הוראה, אבל גם לא נכריח כן בדעת הר"ף והרא"ש, מרן העדיף לפסוק כדעת הרמב"ם, וכמו שמרן

השבוע זכות עלון

"בית מרן" מוקדש ל:

אורה אריאלה בת שרה
רפ"ש ובריאות איתנה

לכל המעונין שכות עלון "בית מרן" יוקדש עבורו להפילה ולרפואה שליטה או להבייל לעילוי נשמת
חייגו: *5290

"עשה לך רב והסתלק מהספק"
בכל שאלה,
בהלכה, בהנהגה, בשלום בית ובחינוך ילדים
עשרות רבני אגודת 'בית מרן'
נמצאים פה בשבילך!
24 שעות ביממה ברצף
למענה הלכתי מהיר
לפי דרכו של מורנו ורבינו
מרן פוסק הדור רבי עובדיה יוסף זצוק"ל
5293 * שלוחה 1

תוכן העניינים:

- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
- עמ' 5 פרשת בא**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
- עמ' 5 בעקבות רבותינו**
הגאון הצדיק רבי דוד מלול זצוק"ל
- עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
- עמ' 6 אקטואליה בהלכה**
הרב אברהם דניאל שליט"א
- עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
- עמ' 7 אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברוזילאי שליט"א
- עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

לעילוי נשמת הרב בן ציון בן אביגיל זצ"ל. לע"נ אברהם בן רבקה הומיון ז"ל

רוב הפוסקים - הסוברים שברכות התורה מדאורייתא. כך דעת הרמב"ן (השגותיו לשה"ט סוף חלק עשין מצוה טו), הוא מעיר על הרמב"ם מהגמרא המפורשת שהזכרנו. וכך סוברים הראב"ה (סימן תקנ"ג, סוף עמוד רסז), הרשב"א והריטב"א (ברכות מה:), רבי ישעיה מטראני הראשון (בפסקיו לברכות כא.), הרי"א (פ"ק דברכות הלכה א אות יז), המאירי (ברכות כא.), ספר החינוך (מצוה תל), והרשב"ץ (ח"ב סימן קסג). וגם הפרי חדש (סימן מז) - רבה של ירושלים לפני כ-300 שנה - שהיה ספרדי פסק שברכות התורה מדאורייתא, שלא כדעת מרן השלחן ערוך. וכן כתב היעב"ץ - היה לפני כ-300 שנה - בספרו מזור וקציעה (סימן מז). הם הביאו שכן משמע מהגמרא בנדרים (פא.), על מה אבדה הארץ ויאמר ה' על עזבם את תורת ירמיה ט, יא-יב), אמר רב יהודה אמר רב, שלא בירכו בתורה תחילה. ומשמע שברכת התורה מדאורייתא, כי אם היא מדרבנן, וכי על כך ראוי שתאבד הארץ? ואמנם גם על הצד שברכות התורה מהתורה לא מובן, ויש לכך הסברים. השערי תשובה (ר"ס מז) הביא בשם השאגת אריה (סימן כד, כה) שהוכיח בהרבה ראיות שברכות התורה מדאורייתא.

המסופק אם בירך ברכות התורה

ה. אדם קם בבוקר קצת מאוחר, והתחיל לברך ברכות השחר "בלכתך בדרך", וכשהגיע לבית הכנסת נסתפק: בירכתי גם ברכות התורה או לא בירכתי, הגעתי ל"מדינה של גיהנם" או ל"ואני אברכם"... המושג ברורה (ר"ס מז) כתב על פי מסקנת השאגת אריה (סי' כה), שיחזור לברך רק את ברכת "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", כי היא המעולה שבברכות (ראה ברכות יא:). אבל בהמשך דבריו הסתייג קצת, וכתב בשם השערי תשובה שהביא בשם קצת אחרונים שהמסופק לא חוזר, כי ברכות התורה מדרבנן, ולכן אם אפשר עדיף לצאת ידי חובה מחבירו, וכמובן היוצא ידי חובה מחבירו יענה אמן, אבל לא יענה ברוך הוא וברוך שמו. וכך נוהגים אחינו האשכנזים, אולם אנחנו הספרדים נוקטים להלכה שהמסופק אם בירך ברכות התורה לא יחזור ויברך, שב ואל תעשה עדיף. כי לדעת שלושת עמודי הוראה וכן דעת מרן השלחן ערוך והחיד"א והמאמר מרדכי והלבוש ועוד, ברכות התורה מדרבנן, ואם כן ספק דרבנן לקולא, ואסור לאדם להחמיר על עצמו ולברך, כי ספק ברכות להקל.

ברכת המצוות או ברכת השבח

ו. יש לחקור אם ברכות התורה הן ברכות המצוות, וכמו שמברכים על סוכה "לישב בסוכה", ועל לולב "על נטילת לולב", וגם על מצוות דרבנן מברכים, כמו "על מקרא מגילה", ו"להדליק נר תנוכה", בכל הברכות הללו אומרים בברכה: "אשר קידשנו במצוותיו וצווננו", ובגמרא (שבת כג.) אמרו, והיכן צווננו? או מהפסוק "לא תסור", או מהפסוק "שאל אביך ויגדך". כך גם מברכים ברכות התורה על מצות לימוד תורה, שהרי אדם מצווה בכל רגע ללמוד תורה³, והגית בו יומם ולילה⁴ (יהושע א, ח), כמו שאומרים בתפלה "ובהם נהגה יומם ולילה". אבל יתכן שברכות התורה הן ברכות השבח, כמו ברכות השבח שמברכים בחופה "יוצר האדם", "שוש תשיש", "אשר ברא", או בברית מילה מברכים "כורת הברית", "להכניסו בבריתו של אברהם אבינו", כך ברכות התורה הם ברכות השבח, ומשבחים את הקב"ה ומודים לו על שזכינו להיוולד לעם היהודי ולקבל את התורה הקדושה, "ברוך אלהינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת". ואפשר לומר שבזה נחלקו הראשונים, לדעת הרמב"ם וסיעתו ומרן השלחן ערוך, ברכות התורה הם ברכת המצוות, ולכן הן מדרבנן, כי לא מצינו ברכות המצוות מדאורייתא, התורה מצווה לקיים את המצוה, אבל אין מצוה מהתורה לברך על מצוה, ולדעת הרמב"ם וסיעתו ברכות התורה הם ברכות השבח מדאורייתא, כמו שמצינו ברכת המזון

בש"ח אבקת רוכל (י' לב ועוד) כתב שהרמב"ם היה מרא דאתרא בארץ ישראל, ולכן כתב הכנסת הגדולה (בשכנה"ג א"ח סימן תצה סקה) שמרן בשלחן ערוך על פי רוב העיתק את לשון הרמב"ם.

2 כשהיינו מתפללים בשבתות בבית כנסת ברחוב קינג ג'ורג' בירושלים, מרן זצ"ל היה נוהג לומר בדרך ברכות השחר וברכות התורה, כמובן שבדרך לא היה פריצות ולא פח 'צפרדעי'.

אם יש אשה בפריצות כנגדו, כגון בלי שרוולים, אסור לו לומר דברים שבקדושה, מדון "לא יראה בך ערות דבר". וכן אם יש פח 'צפרדעי' פתוח קרוב לראבע אמות שלו, אפילו כשאין ריח אסור לו לומר דברים שבקדושה, כדון גרף של רעי, ואם הפח סגור ואין ריח מותר. אבל אם יש ריח, אסור לומר דברים שבקדושה עד שיתרחק ארבע אמות ממקום שכלה הריח.

3 וכבר כתב הרמב"ם (פ"א מהלכות תלמוד תורה ח"ח): כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה, בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כחו, אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזר על הפתחים, ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובבילה, שנאמר והגית בו יומם ולילה. הגאון מוילנא (בשנות אליהו פאה פ"א מ"א) כתב שבכל מילה בתורה שאדם מוציא מפיו מקיים מצוה. ולא חושבו כמה מילים אפשר לומר בדקה. "אשרי מי שיבא ללמוד בידו (פסחים ג. מ"ח) כח. כתובות עו: ב"ב י:), אחר מאה ועשרים אדם יגיע למעלה ויואיר רכבות רבות של מצוות, ישאל: מה זה? כל מילה שעסקת בתורה הרווחת מצוה! כל מילה שאדם שומע מהמוציא שיעור מקיים מצוה, שומע כעונה. יש רבנים שמדברים לאט ובינתיים הציבור חולמים, אבל יש רבנים שמדברים מהר, וזה יפה, כך הציבור מרויחים הרבה מצוות, כמו המד של הדלק שהמספרים עולים מהר...

מדאורייתא.

נפקא מינה ראשונה

ז. חקרנו אם ברכות התורה הם ברכות השבח או ברכות המצוות, ובחקירה זו יש שש נפקא מינה. **נפקא מינה אחת**, אם המסופק אם בירך ברכות התורה חוזר או לא, כי אם היא ברכת המצוות היא מדרבנן, וסב"ל, ואם היא ברכת השבח יתכן שהיא מדאורייתא וספק דאורייתא לחומרא.

נפקא מינה שניה

ח. עוד נפקא מינה, אם אחר ברכות התורה צריך ללמוד תורה מיד, אם הן ברכות המצוות, חובה לסמוך את הברכה למצוה ולומר פסוקים כמו פסוקי ברכת כהנים, אבל אם הן ברכות השבח לא צריך לשנות לאלתר.

נפקא מינה שלישית

ט. עוד נפקא מינה, אם צריך להבין מה שלומד, אם ברכות התורה הן ברכות המצוות צריך להבין, כי רק המבין מקיים מצוות תלמוד תורה⁵, אבל אם הן ברכות השבח, לא צריך להבין.

נפקא מינה רביעית

י. עוד נפקא מינה, אם נשים חייבות בברכות התורה, אם הברכה היא על מצות לימוד תורה, הלא נשים פטורות מלימוד תורה כמו שלמדו בגמרא (קידושין כט:), מהפסוק (דברים יא, יט) "ולמדתם אותם את בניכם", ולא את בנותיכם, ואיך תאמר "אשר קידשנו במצוותיו וצווננו", מי צווה אותך? אבל אם ברכות התורה הן ברכות

4 כמה פעמים אמרתי, כל חקירה שחוקרים בעולם הישיבות ואין בה נפקא מינה, אינה חקירה. יש כאלה רואים כוס וצלחת וחוקרים: האם הצלחת מתחת הכוס או הכוס מעל הצלחת... אנחנו חוקרים חקירה אמיתית.

5 מי שלומד בדף היומי מסכתות זבחים ומנחות וכדומה ואינו מבין, לא מקיים מצוה (וכמ"ש מהגן אברהם ס"ג נ"ב). ומי שגרס את הגמרא ולא הבין את הלימוד, ואחר כך עושה סיום מסכת בערב פסח, אסור לכוונות לאכול, יחפשו סיום מסכת במקום אחר... זה לא נקרא סיום מסכת אם לא הבין.

פעם התפללתי בבית כנסת הגדול בחיפה, ובין מנחה לערבית יש להם שיעור קבוע בדף היומי, רוב הציבור שם בעלי בתים אשכנזים. אצל הספרדים בהרבה מקומות מתפללים מנחה וערבית צמוד וממהרים לבית, ויברח יעקב" (הושע יב, יג)... אבל להם יש מנהג טוב שיעושים שיעור בין מנחה לערבית. נשארתי איתם, לא יפה לברוח... וראיתי שהשיעור היה במסכת סנהדרין בדיון רודף (עג). הרב קורא את הגמרא ומסביר לעצמו... והציבור בעלי בתים מסכנים, עייפים, אחרי יום עבודה, חלק נדרמים, חלק חולמים, חלק מבינים קצת את תרגום המילים... וגמרו את הדף מהר, יש שם קצת גמרא. במסכת נזיר יש עמוד אחד שאין בו גמרא כלל, והעמוד הזה בדף לג ע"ב, ראשי תיבות "לא גמרא"... הם הסתכלו על השלשון וראו שלא הגיע הזמן של ערבית, פנו אלי ואמרו: כבוד הרב, תאמר לנו כמה דברים עד שיגיע הזמן של ערבית. מה אנחנו עושים? נתנו לי כמה דקות על הסטופר... אמרתי להם: אשאל אתכם כמה שאלות, נראה אם אתם יודעים לענות. אמרו לי בביטחון: כן, ודאי. תשאל. הם אשכנזים, יש להם ביטחון... אמרתי להם: האם מותר לחתוך את הסלט דק? האם מותר לחתוך את הסלט בסלייזר? האשכנזים חותכים את הסלט חתיכות גדולות, אבל זה לא טעים... אנחנו חותכים דק. אני שואל אותם עוד שאלה ועוד שאלה, והם לא יודעים. בהתחלה היה להם ביטחון, אבל אחר כך הורידו את הראש. אמרתי להם: רבותי, יצר הרע מקנא בכם, אתם בעלי בתים, עובדים את הכל ואחרי יום עבודה עמוס וישיבים ולומדים תורה, אשרים ואשרי חלקכם! אבל מה עושה יצר הרע? אומר לכם: חתכו את הסלט דק יומי, זבחים, מנחות, בבא קמא, בבא מציעא, סנהדרין. למה אתם צריכים, וכי אתם דיינים?! יצר הרע רוצה שתשארו עמי ארצות, לא תדעו הלכות שבת, לא הלכות ברכות, כלום. אני מציע לכם שתמשיכו ללמוד דף יומי, זה חשוב, זה קושר את האדם לבוא כל יום וללמוד, אבל זה לא מספיק, אחרי ערבית תעשו עוד שיעור בהלכה, אתם אשכנזים - תלמדו משנה אחרת! הם דיברו ביניהם באידיש, אני לא יודע אידיש, יודע ערבית... אבל ראיתי שהיה ביניהם משא ומתן תוסס, ואמרו לי: כבוד הרב, דיברנו בינינו וראינו שזה לא שייך, כל היום אנחנו מחוץ לבית והאשה מחכה. אמרתי להם: אתם לא יכולים? אתם כן תבטלו את הדף היומי, עם כל הכבוד לדף היומי, החשיבות שלו אם לומדים גם הלכה, אבל אם יש לכם רק חצי שעה ביום ללמוד אתם חייבים ללמוד הלכה! אמרו לי: הרב, זה כמו נדר אצלנו. היו שנים שישבו לידי ואמרתי להם: נעשה לכם עכשיו התרת נדרים, מותרים לכם מותרים לכם, התרתי להם בעל כרחם...

כך עשיתי גם בברוקלין, לפני שבע וחצי שנים הייתי שם בסיום הש"ס, מיהוה לקח אותי ברכבו ממנהטן לברוקלין, והוא סיים ש"ס ומסתמא עכשיו סיים פעם שניה, כל הדרך דיברתי איתו בהלכה והוא לא ידע שום הלכה כמו שצריך. יש לנו כל כך הרבה הלכות, הלכות ברכות, הלכות תפלה, הלכות קריאת שמע, הלכות בשר וחלב, התורה שלנו ארוכה, ארוכה מארץ מדיה ורחבה גני ים (איוב יא, ט). אמרתי להם בסיום הש"ס שם: רבותי, תקבעו גם כן שיעור בהלכה, למה מסתפקים רק בדף היומי וגמרונו! אחרי כמה שנים אמרו לי שארגנו בשערי ציון בברוקלין שיעור, ולומדים בית יוסף, ואחר כך רואים חזון עובדיה וילקוט וסוף עם כל המקורות, אינני יודע אם רב מאיר שפירא ידע שיתפשט הרעיון שלו של הדף היומי בכל העולם כולו, ספרדים ואשכנזים, לבנים ושחורים... לאחרונה הייתי בכמה מקומות בעולם, מוסקבה, אוקראינה, צרפת, וכולם עשו סיום הש"ס של הדף היומי. הדף היומי חשוב ואנחנו מחוקים את הלומדים, אבל צריך ללמוד גם הלכה.

העלון להצלחתם של: לזי בת טלי נועה והילדים להצלחה, ולעילוי נשמת-עיישה עליזה בת סעדיה חיה, אוילת בת אליס- שתצא מהמחלה בקרוב, אורית בת חנה חנינה- בריאות והצלחה בכל, אורית בת עדינה- בריאות, אביעד בן דליה- זיווג הגון וחזרה בתשובה, אברהם בן מרים- שלום בית ופרנסה טובה, אברהם בן אסתר- הצלחה בכל.

השבה, גם הן משבחות את ה' על הזכות שנולדו לעם היהודי שקיבל את התורה, וגם נשים היו במעמד הר סיני.

נפקא מינה חמישית

יא. עוד נפקא מינה, אם המהרהר בדברי תורה חייב לברך ברכות התורה, כגון אדם שמתעורר מוקדם בבוקר ויש עוד זמן עד שיתחילו את התפלה, ובינתיים יושב ושומע הקלטה של שיעור תורה, הוא לא מדבר או מעיין בספר שאז יש חשש שיוציא בפיו, או שהוא תלמיד חכם וגם בלי לשמוע שיעור הוא מהרהר ובונה מהלכים, אם ברכות התורה הן ברכות המצוות, הלא מצות תלמוד תורה מקיימים גם בהרהור שנאמר "והגית בו ודלית", והגיון הוא מחשבה בלב שנאמר "והגיון לבי לפניך". הגע עצמך, בחור בישיבה מתקשה בדברי תוספות והוא מהלך וחושב: מה היתה הקושיא, מה שני התירוצים, מה לא טוב בתירוץ הראשון שהביאו את התירוץ השני... האם באותן דקות לא מקיים מצוה? ודאי שמקיים. אבל אם נאמר שהן ברכות השבח, שייך לברך רק כאשר השבח הוא ניכר ומוחשי, כמו שמברכים בחופה "אשר ברא", כולם רואים חתן וכלה, או ברכת "שעשה את ים הגדול" שמברך רק כאשר רואה את הים התיכון, וכן הרואה קוף או פיל ולא ראה אותם שלושים יום מברך "משנה הבריות", וכן הברכה על ברכים ורעמים היא ברכה על שבח שהוא ניכר, אבל הרהור תורה הוא דבר שלא ניכר, אולי הוא מהרהר על החשבון בבנק... ולכן לפי הצד שברכות התורה הן ברכות השבח לא יברך על הרהור.

נפקא מינה שישית

יב. בנוסף ברכות התורה, אם הן ברכות המצוות צריך לברך "לעוסק בדברי תורה", וכן נוהגים אחינו האשכנזים, אבל אם ברכות התורה הן ברכות השבח מברכים "על דברי תורה", כי הברכה היא לשבח את ה' יתברך על עצם קבלת התורה.

על מה מברכים ברכות התורה

יג. לפני שאסביר כיצד נפסקה ההלכה, יש להבין מדוע נדחק הרמב"ם לומר שברכות התורה הן מדרבנן, ומה שלמדו בגמרא מהפסוק "כי שם ה' אקרא הבן גודל לאלוקינו" זה אסמכתא בעלמא. בגמרא מסכת ברכות (א:) יש ארבע דעות על מה מברכים ברכות התורה, לדעת רב הונא למקרא צריך לברך, ולמדורש אינו צריך לברך, ורבי אלעזר אמר למקרא ולמדורש צריך לברך, למשנה אינו צריך לברך, ורבי יוחנן אמר אף למשנה נמי צריך לברך, אבל לתלמוד אינו צריך לברך, לדעתם אדם יכול לתלמוד דף יומי בבוקר בלי להקדים ברכות התורה, ורבא אמר אף לתלמוד צריך לברך. ולכאורה צריך להבין מה טעם הסוברים שלא מברכים על משנה וגמרא שהם תורה בעל פה, הרי מהם תוצאות ההלכה, איך היינו יודעים ט"ל מלאכות בלי תורה שבעל פה, התורה אמרה "לא תעשה כל מלאכה" הייתי חושב שהכוונה שאסור לאדם לקחת טוריה ולחפור ולהזיע, אבל איך הייתי יודע שאסור להרים את כפתור החשמל בשבת? איך הייתי יודע שאסור לברור? אנחנו יודעים הכל מתורה שבעל פה, בגמרא במסכת שבת (מט:) למדו את מלאכות שבת ממלאכות המשכן, ובלי הגמרא לא היינו יודעים. התורה אומרת "והיו לטוטפות בין עיניך", היינו חושבים כמו הקראים שמניחים תפלין בין העיניים - על האף... מי אמר שמניחים על המצח? אלו פרשיות כותבים בתפלין? כמה השיעור של סוכה? שבעה טפחים, מה גובה הסוכה? מעשרה טפחים עד שערי אמה, כל זה לא כתוב בתורה שבכתב, רק בתורה שבעל פה. בתורה כתוב (דברים כג, ד) לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה', והגמרא ביבמות (עו:) בסוגיא על דוד המלך דרשה עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית, ויש עוד הרבה דוגמאות שבלי תורה שבעל פה התורה לא היתה ברורה לנו. ואם תורה שבעל פה כל כך הכרחית, מדוע חלקו על רבא שסבר שמברכים על כל חלקי התורה וגם על תלמוד?

כפיה דתית

יד. צריך לבאר על פי דברי הגמרא במסכת שבת (פח.) "ויתיצבו בתחתית ההר",

6 וכל שכן שי שנמצא בג' ברלטר במקום של חיבור האוקיינוס לים התיכון, מברך "שעשה את הים הגדול", כך עשה הרב שטיינמן, וכך עשיתי כשהייתי שם בשבוע שעבר. אבל לא צריך לנסוע עד לשם כדי לברך, וגם בארץ ניתן לברך על הים התיכון. בילקוט יוסף הלכות ברכות (עמ' תרכד) לפני כשלושים שנה כתבנו שלא מברכים על הים התיכון "שעשה את הים הגדול", והבאנו תשובת הרא"ש (כלל ד סימן ד) ודברי המגן אברהם (סימן רכח סק"א) והמשנה ברורה (סק"ב) ועוד אחרונים. בזמנו מרן זצ"ל היה עובר איתו על גלינות הילקוט יוסף סעיף אחר סעיף, הייתי מצלם שני צילומים והיינו יושבים חצי שעה כל יום, ומרן היה מסכים איתנו להלכה על הכל, אבל בסוף ימיו חזר ובכתב בספרו חזון עובדיה על ברכות (עמ' תסו) לברך על הים התיכון בשם ומלכות "שעשה את הים הגדול", כדעת מרן השלחן ערוך (סימן רכח סעיף א) שהוא הים שעוברים בו לארץ ישראל ולמצרים, בסוף ימיו היה לו יותר אומץ ופחות חשש מסב"ל.

אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא, מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה מוטב, ואם לאו שם תהא קבורתכם. הר סיני התרומם ונהיה כמו זכוכית מגדלת, ודרכו היו רואים מראות אלוקים, יצאה בת קול והכריזה: אתם רוצים לקבל את התורה, הנה מה טוב, אתם לא רוצים? הר סיני יכול עליכם ושם תהא קבורתכם, פקוה נפש... התוספות שם (ד"ה כפה) שואלים שאלה מתבקשות, הלא עם ישראל כבר קיבלו מעצמם את התורה והקדימו נעשה לנשמע, ומדעו היה צריך לאיים עליהם ולכפות עליהם את התורה? ויש בזה כמה תירוצים. המדרש תנחומא (פרשת נח סימן א) מבאר, שהקב"ה הציע לעם ישראל את התורה, הראה להם ספר תנ"ך, ואת זה קיבלו עליהם ואז אמרו נעשה ונשמע, גם החילונים קיבלו את זה ולומדים באוניברסיטה העברית חוג לתנ"ך... הגיעו למעמד הר סיני, ולפתע הוציא להם הקדוש ברוך הוא תלמוד בבלי, תלמוד ירושלמי, תשובות הגאונים, תשובות הרמב"ם, בית יוסף, יביע אומר... אמרו: לא התכוונו לזה, דיברנו על ספר קטן... כיון שלא קיבלו עליהם את התורה שבעל פה, נאמר להם: אם אתם מקבלים התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם, היה צריך להכריח אותם כי הם לא הבינו את החשיבות של תורה שבעל פה.

אכילת אונס

טו. מרן הבית יוסף (סימן רד) הביא בשם הרב אהל מועד⁷ (דף ו' נתיב ז) בשם הרא"ה (ד"פ ג' שאכלו), שאדם שאנסוהו לאכול, כגון אחד שאין לו תאבון לאכול, ומפחדים על הבריאות שלו, תפסו אותו שני אנשים זה מכאן וזה מכאן, פותחים את הפה שלו ומלעיטים אותו כמו שמלעיטים את האווזים⁸ והוא לא רוצה לאכול, הדין הוא שלא שייך לברך על אכילה על ידי אונס. וכך העתיק הרמב"ם (סעיף ה) להלכה. בא המגן אברהם (סק"כ) והקשה מהגמרא בראש השנה (כה.) שם הגמרא דנה אם מצוות צריכות כוונה, ומבואר שם שאם כפאוהו פרסיים - לא יהודים, גויים מאיראן... - ואכל מצה בליל הסדר יצא. וכך פסק הרמב"ם (פ"ו מהל' חמץ ומצה ה"ג) ומרן בשלחן ערוך (ס' תענה סעיף ד). בליל הסדר ארבעת הבנים מגיעים, גם הרשע, והנה הגיע הבן שלא היה דתי ולא רצה לאכול מצה, אבל הכריחו אותו לאכול, והנה באמצע ההגדה האבא סיפר כל מיני מעשיות ומופתים, והוכיח שיש ה' בעולם, ואותו הבן התעורר וחזר בתשובה, בשתיים עשרה בלילה הודיע לאביו: אבא, אני חוזר בתשובה, תביא את הכיפה...! הדין הוא שיצא ידי חובתו במצה שאכל בכפיה. ומשמע שאכילת אונס שמה אכילה, לכאורה לא כמו שכתב הבית יוסף בשם האוהל מועד.

חשב לא לעשות מצוה ונאנס ועשאה

טז. על קושיית המגן אברהם יש שני תירוצים, תירוץ אחד כתב המשנה ברורה (בשער הציון סימן רד ס"ק לח) על פי דברי הרמב"ם (פ"ב מהל' גירושין ה"ב): מי שהדין נותן שכופין אותו לגרש את אשתו - כגון שיש לו ריח הפה, לוקח סוכריות מנטה וספריי, ושום דבר לא עוזר להעביר הריח, או שהוא מוכה שחין "מכף רגל ועד ראש אין בו מתום פצע וחבורה ומכה טריה", שם משחת ולוטה או ענוגה ושום דבר לא עוזר, ולא רוצה לגרש, בטוח, אחר כך מי יקח אותו... בית דין של ישראל מכין אותו⁹ עד

⁷ הרב אוהל מועד היה אחד מהראשונים. ידוע שבתקופת מרן הבית יוסף היו המהר"ק, המהר"ל, הרדב"ז, ועוד, ומתקופת מרן התחילה תקופת האחרונים.

⁸ יש הרבה שמפחדים לאכול אווזים, כי בגלל שמלעיטים אותם יכול להיות שהוושט ניב, ולכן אין כשרות מהדרין על כבד אווז, כך פסקו הרבנים הקודמים. אנחנו חושבים שהיום המציאות השתנתה לטובה, ובקרב ניתן בע"ה כשרות מהדרין לכבד אווז, כי ההלעטה היא לא כמו פעם, היום מכניסים להם אוכל מרוסק או נוזלי על ידי צינורות דקים וכמעט לא מצוי טריפה.

⁹ בשלחן ערוך מרן לא הביא את ההלכה הזו, אבל ידוע שיש הרבה הלכות שמרן הביא בבית יוסף והסכים איתם ולא הביא בשלחן ערוך, כי סמך על המעין בבית יוסף. גם בספרים של מרן זצ"ל, כמה פעמים יש הלכות בתלמוד למטה שלא כתובות בהלכה למעלה, ופעם שאלתי את מרן על כך, ואמר לי שעשה כך בכוונה, כי אחרת לא יקראו את ההערות.

¹⁰ היום אם הידיים יכו, הם יכנסו לבית סוהר... לכן היום משתמשים בדרכים אחרות, עושים סנקציות, לוקחים את הדרכונן ומביאים לבית דין, או סוגרים לו את חשבון הבנק שלו, אם לא עוזר הסנקציות, יש לו כסף שחור והוא לא צריך חשבון בנק... מכניסים אותו לבית סוהר. אמנם זה לא קורה הרבה, בתי הדין הרבניים משתדלים מאוד לא לעשות את זה, אבל קורה, לפעמים הבעל סתם מעגן את האשה. הרבה פעמים גם הבעל 'עגון', אבל על זה לא צועקים... האשה מתעקשת, לא רוצה רק חצי דירה שלו, רוצה גם זכויות פנסיה, זכויות ביטוח, רוצה כל מה שיש לו. שבוע שעבר היה אצלי תיק, זוג שהיה להם 22 מיליון והבעל אמר: אני חותם עכשיו לתת לה 11 מיליון, הכתובה שלהם הייתה 550 אלף שקל, ניסיתי לשכנע אותה. אתה הונח 11 מיליון, נתן עוד חצי מיליון, לא הסכים, וגם היא לא רוצה לוותר על הכתובה, התפרשי, קיבלת 11 מיליון, מספיק לך. מי העגון - האשה או האישי?...!

שנה שעברה [א.ה.ה. ראה עלון בית מרן תשע"ט קדושים את יוסף] ספירתי מעשה שהיה אצלי בבית הדין, והוא מחזק באמונה. היתה אצלי אשה אחת צדיקה עם כיסוי ראש, לא עם פאה נכרית... ובעלה אברך מלמד בתלמוד תורה בירושלים, והוא בא עם אוזיקים בליווי שוטרים ואמרו לי: כבוד הרב, תחתום להארץ לו המאסר. יש לנו סמכות לחתום להארכת מאסר עד עשר שנים, עד שיכנע ויתן גט, אבל ראיתי שהוא אברך ואשתו צדיקה ויש להם רק בן אחד, והיה עליו צו מעצר מבית הדין האזורי, שאלתי: למה רוצים לשלוח אותו לבית הסוהר? התברר שיש להם יוכוח בענייני כספים, כמו תמיד... אמרו לי הידינים: כאן

העלון להצלתם של: אהרון אליהו בן הדסה - בריאות איתנה, אודליה בת סימי סימה - הצלחה בכל, אוילן בת אליס - רפואה שלמה בקרוב, אורית בת חנה חנינה - בריאות והצלחה בכל, אורית בת עדינה - בריאות איתנה, אלנית יקוט בת לאה - רפואה שלמה, איתי דוד בן נאוה - זיווג הגון, איתמר יוסף בן אחובה - זיווג הגון, אלדד בן לאורה - בריאות הנפש והגוף.

שיאמר "רוצה אני", ויכתוב הגט והוא גט כשר. שואל הרמב"ם, מדוע הגט לא בטל, הרי נתן אותו לאנסו ולא לרצונו, ומה שאמר "רוצה אני" זה בגלל שהכריחו אותו, אבל זו עבודה בעיניי... ותירץ, שמי שתקפו יצרו הרע לבטל מצוה או לעשות עבירה, והוכה עד שעשה דבר שחייב לעשותו, רצונו האמיתי והפנימי של כל יהודי ויהודי לקיים את רצון הבורא יתברך שציוונו לשמוע לחכמים, "ועשית ככל אשר יורוך", אלא שהוא אנס עצמו בדעתו הרעה, 'שאור שבעיסה מעכב', וכיון שאמר רוצה אני, כבר נחשב שגירש לרצונו. ולפי זה אתי שפיר, מי שכפו אותו לאכול מצה, כיון שרצונו הפנימי לקיים מצוות, זו לא נחשבת אכילת אונס ולכן יוצא ידי חובת אכילת מצה, כי האדם חושב לעצמו: אם כבר אכלתי לפחות נרוויח מצוה. מה שאין כן אכילת רשות, כיון שסתם אכילה איננה מצוה, בזה אכיל אונס לאו שמה אכילה, ולכן לא מברכים על אכילת אונס.

השבה הטמון בברכות הנהנין

י. תירוך שני כתב האליה רבה (סימן רד ס"ק יג) בברכות הנהנין יש גם שבה לבואר יתברך על שברא פירות הענין, פירות האדמה, מיני מזונות, שהכל נהיה בדברו. שייך לשבח על דבר שבא לרצונו של האדם, אבל אדם לא מושבח על דבר שהאכילו אותו בעל כרחו. לסבר את האוזן, מי שקיבל מתנה מחבירו, אם היא מתנה חשובה מאוד אומר: אני אסיר תודה, פחות חשובה אומר: תודה רבה, מתנה יפה, אבל אם מקבל עט בשווי חצי שקל, בקושי אומר תודה, כגודל המתנה כך גודל ההודאה. ולכן אם הכריחו אותו לאכול, אינו מברך, כי לא נהנה ואין לו מה לשבח, מה שאין כן באכילת מצה, אף שהיה אונס סוף סוף קיים מצוה.

אם הנאנס לאכול יברך ברכת המזון

יח. וכתב המשנה ברורה הנ"ל, שיש נפקא מינה בין שני התירוצים לענין ברכת המזון כשאכל בכפיה, לפי התירוץ הראשון שרצונו הפנימי של האדם לעשות מצוה, אם

זה בית דין הגדול, אנוח רק צריכים לחתום על מה שהחליטו בית הדין האזורי, אבל ישתי בסבלנות כדי לפשר ביניהם, וברוך ה' הצלחתי, ידברתי עם כל אחד מהם לבד, אמרתי לה: הוא קמצן, לא יתן לך... אמרתי לו: היא עקשנית, לא תסכים לך... שניהם התעקשו, היה צריך הרבה סבלנות, וגם צריך ליצור פשרות יצירתיות, וברוך ה' עשיתי הסכם גירושין, ושם גם החלטנו שהבעל ישלם מזונות לבנו, זה לא קשור לאשה, והבאנו את הספרא דדיינא וכתב גט, והבאנו מכוונה לביוש האותיות, שלא יסיפק לחזור בו... והוציאו לו את האויקים, לא צריך יותר מאסר. עד כאן מעשים שבכל יום.

ונה כשהאשה יצאה לחוץ, אספה את עובדי בית הדין וכמה דיינים, התחילה לספר להם, מעשה שהיה כך היה: אני עגונה כבר שש שנים, בעלי לא רצה לשמוע לפסק של בית הדין ללתת גט בגלל בעיות של כספים וברכה, ועלם כאילו בלעה אותו האדמה. שכרתי חברת בילוש, עלה לי הרבה כסף, ולא מצאנו אותו. שש שנים היא מגדלת את בנה לבד ובוכה ומצטערת - עגונה. ביום ששי אחר הצהריים הלכה לקבר של מרן בסנהדריה, ובכתה: אתה אביהם של עגונות - מרן ישב חודשים ארוכים ימים כלילות להתייר 950 עגונות רק ממלחמת יום הכיפורים - תראה איך אני עגונה וסובלת, תעשה למעני. היא סיפרה שבשבת בצהריים הלכה לכותל המערבי, לא דרך שער שכם - זה מסוכן, אלא דרך שער יפו, ובכותל את מי היא רואה? את בעלה! זה שבלעה אותו האדמה שש שנים... רצה מיד למשטרת הכולת ואמרה להם: תתפשו אותו. אסור לקחת לבית סוהר בשבת זה איסור צידה... עיכבו אותו עד יום ראשון בבוקר, ואז באו אצלי לבית הדין. היא אמרה: לא חשבתי שביים שיש אתפלל על הקבר של מרן, וכבר ביום ראשון ישלח לי את בנו שישחרר אותי ומכילי עגונות! אני סיפרתי את הסיפור הזה ליציפי ליבני כשהייתה שרת המשפטים והיא כמעט חזרה בתשובה... הסיפור הזה מחזק את האמונה בקדוש ברוך הוא.

11 פעם בליל ט"ו בשבט הייתי בצרפת, וערכו שם שלחן ארוך עם כל סוגי הפירות, מינים ממינים שונים, זה עם ויטמין די, זה עם ויטמין סי, אין סוף... אבל זה לא טעים כמו הפירות של הארץ...

השיעור עבר הגהת המדפסים באישורו של הגאון רבי ברוך שרגא שליט"א ראב"ד ירושלים

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכנ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 *שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

אלי בן יצחק - כל הישועות ונחת מכולם

לכל המעוניין להתברך מפני קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' 100.7 fm, 92.5 fm, 90.8fm וב'קול חי' 92.8fm, 93.00fm

העלון להצלחתם של: אסתר בת איידל חיה- רפואה שלמה, אריאל בן נאור- שיעשה נחת להורים, בת חן בת יפה- מציאת עבודה, גילת בת רותי אסתר- פרנסה טובה, גל בן נילעי- בריאות איתנה, זליה אודליה בת אסתר- רפואה שלמה, דניאל בן לירי- בריאות איתנה, הדסה בת מרים- הצלחה בכל, הודיה בת אסתר- זיווג הגון, הילה אסתר בת לאה- שלום בית וכל הישועות.

כך גם בדין זה הוא חייב לברך ברכת המזון, אבל לפי התירוץ השני, שייך לשבח על דבר הבא מרצונו החופשי, אבל האוכל לאנסו כיון שנאנס לא מברך ברכת המזון.

אין לנאנס חזקת חיוב

יט. להלכה כתבנו בילקוט יוסף (ברכות מהדורת תשע"א סימן רד סעיף יד) שמי שהכריחו אותו לאכול לחם ואכל ושבוע, לא יברך ברכת המזון, ספק ברכות להקל. וקיבלתי על זה מכתבים של קושיות, הלא ברכת המזון היא מהתורה, וספק דאורייתא לחומר, הרי כתבת בילקוט יוסף (שם סימן קפד סעיף ג) שהמסופק אם בירך ברכת המזון חוזר לברך כי ספק דאורייתא לחומר. היו כמה שכתבו שלא בדרך ארץ, כדרכם של צעירים, וכתבו אולי צריך לעשות טיפוס ולתקן בספר... והאמת היא שלא צריך לתקן ולא בטיח... התשובה היא פשוטה, אדם שאכל ושבוע יש לו חזקת חיוב של ברכת המזון, ובספק תעמידוהו על חזקת החיוב כי ברכת המזון היא מהתורה, אבל במקרה שהכריחו אותו לאכול לחם, מעיקרא אין לו חזקת חיוב כי יש אומרים שהוא פטור מברכת המזון, ובוה אומרים ספק ברכות להקל. אם לא נבאר כך יקשה, מדוע חוזרים לברך ברכת המזון מספק, מה עם איסור "לא תשא" שגם הוא מדאורייתא, כמו שהקשה רבי עקיבא איגר בתשובה (סי' מה), והתירוץ הוא שיש חזקת חיוב של ברכת המזון. לכן מה שכתוב בילקוט יוסף, אמת ויציב ונכון וקיים.

סיכום המהלך

כ. נשוב לקושיא מדוע לדעת חלק מהאמוראים לא תיקנו לברך ברכות התורה על תורה שבעל פה, כי תורה שבעל פה קיבלנו מאונס, ובשבילה כפו עלינו הר כגיגית, ואם כך מובן שלא שייך לשבח על דבר שלא רצינו. בא רבא וחלק, כי לדעתו ברכות התורה הן ברכות המצוות, וניתן לברך אף שקיבלנו תורה שבעל פה באונס, להלכה פסקו הרמב"ם (פ"ז מהל' תפלה ה"י) ומרן השלחן ערוך (סימן מזו סעיף ב) שמברכים ברכות התורה הן על תורה שבכתב והן על תורה שבעל פה. משמע שברכות התורה הם ברכות המצוות, כי לא שייך לברך ברכות השבח על תורה שניתנה מאונס, ואם הם ברכות המצוות יש לומר שברכות התורה מדרבנן, ולכן מובן מה שכתב הרמב"ם שברכות התורה מדרבנן ומוכרחים לדחוק שהמקור שהביאה הגמרא הוא אסמכתא בעלמא. ואילו להרמב"ן ברכות התורה הם ברכות השבח, כי הדור קיבלוה מרצון, ולכן סבר שברכות התורה הם מהתורה. אבל אפשר לומר שהאמוראים חלקו בדבר אחר, כי בגמרא שבת שם (פג). אמר רבא דהדור קיבלוה בימי אחשוורוש מרצון, ולכן לשיטתו מברכים גם על גמרא, ונחלקו אם הולכים אחר ההתחלה שקיבלו מאונס או הולכים אחר הסוף שקיבלו מרצון.

דברים קשים

כא. כמה פעמים אמרתי מה שאמר לי חכם יהודה צדקה: אתה נותן שיעור לבעלי בתים, תאמר כמה דברים קשים שלא כולם יבינו, שהבעלי בתים ידעו מה עושים בכללים ובישיבות... לא הכל קל, יש קושיות ותירוצים. אבל אני חושב שהסברנו טוב וכולם הבינו את המהלך, אבל גם מי שלא הבין יחזור על זה אחר השיעור.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

ראב"ד ירושלים וראש בד"ץ "אור שרגא"

פרשת בא

אותה אתם מבקשים?"

ופירש הגאון רבי יצחק קארז צ"ל (תולדות יצחק) כי פרעה חשב בליבו, לשם מה משה רבינו מבקש לשלוח גם את הנשים ואת הטף, הלא אין דרכם לזבוח? אלא ודאי כוונתו כדרך הסוחרים שמבקשים בתחילה מחיר גבוה על סחורתם כדי שלאחר שיתמקחו איתם וירדו קצת במחיר יקבלו עדיין מחיר טוב, וסוחר שרוצה לקבל על סחורתו שמונים מבקש בתחילה מאה כדי לקבל בסוף את שמונים, שאם יבקש מתחילה שמונים יקבל בסוף רק שישים. וזה אמר להם פרעה: "לכו נא הגברים ועבדו את ה' כי אותה אתם מבקשים" - את זה אתם רוצים להשיג, ומה שאמרתם "בנערינו ובזקנינו נלך" הוא רק לצורך מיקוח...

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
 ידוע מעלת פדיון הנפש
 שבכחה לוסר מבי אדם חולי, צרה יסור, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודש של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 בענין חשיבות פדיון נפש

"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבני אגודת "בית מרח" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם
 להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם **חייגו 5290***

"ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אותותי אלה בקרבן. ולמען תספר באזני בניך ובן בניך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בם וידעתם כי אני ה'" (א-ב).

הקשו המפרשים, מדוע הכה אותם הקב"ה בעשר מכות, מדוע לא הכה אותם מכה אחת קשה וכבדה השקולה כנגד עשר מכות?

ותירץ הבן איש חי (עוד יוסף חי דרושים): משל לאדם אחד שהיה מהלך בדרך ומצא עשרת אלפים דינרי זהב ושמח שמחה גדולה, באותו הזמן חבירו הלך במקום אחר ומצא אלף דינרי זהב, המשיך בדרכו ומצא אלף דינרים נוספים, הלך עוד קצת ומצא עוד אלף דינרים, כך מצא עשר מציאות עד שהגיע לסך של עשרת אלפים דינרים.

הנה שניהם הרויחו את אותו סכום, אבל שמחתו של מי גדולה יותר? בודאי זה שמצא עשר מציאות פעם אחר פעם, שמחתו גדולה הרבה יותר.

כך גם בעשר המכות, מלבד העונש שנתן הקב"ה למצרים רצה גם לשמח את ישראל, ואם היה נותן מכה אחת קשה היו שמחים רק פעם אחת וכדי שתהיה שמחתם שלימה ביקש לשמחם עשר פעמים בזה אחר זה, ואינו דומה מי שמצא מציאה פעם אחת למי שמצא עשר פעמים.

"לא כן לבו נא הגברים ועבדו את ה' כי אותה אתם מבקשים" (י"א)

הקשו המפרשים: וכי זה מה שביקשו? הלא משה ביקש (לעיל פסוק ט) "בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג ה' לנו", ואין פרעה משיב להם "לכו נא הגברים ועבדו את ה' כי אותה אתם מבקשים?"

ופירש רש"י: "כי אותה אתם מבקשים" - אותה ביקשתם עד הנה (לעיל ה ה) "נזבחה לאלהינו", ואין דרך הטף לזבוח.

ואולם לכאורה קשה, שלפי זה היה לו לומר "כי אותה ביקשתם", ומדוע אמר "כי

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א

רב מחלבות שטראוס - ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והמזון בהר"ה

בעקבות רבותינו הדליקו נר

לעילוי נשמת הצדיק זצוק"ל

הגאון הצדיק רבי דוד מלול זצוק"ל

ביום שישי הבא י"ב שבט יחול יומא דהילולא של הגאון הצדיק רבי דוד מלול זצוק"ל מרא דאתרא של העיר ירוחם שבדרום, הרב זצוק"ל נולד במרוקו בשנת תרפ"ד לאביו הגדול האדמו"ר רבי יוסף זיע"א, עם עלייתו לארץ הקודש יחד עם המשפחה לפני כ-60 שנה התיישב תחילה במעברת בית שמש, מיד כשנודע לתלמידיו ולמכריו בארה"ק כי 'ארי עלה מבבל' הורכבה משלחת מחשובי תלמידיו וידידיו שהכירוהו עוד ממרוקו בה כיהן כרבם, והפצירו בו לבוא ולקבוע את מקום מגוריו בעיירה הדרומית ירוחם שזה עתה הוקמה ושם מתגוררים מכריו, תלמידיו ובני קהילתו עוד ממרוקו. לאחר הפצרות רבות נאות ליטול עליו את עול הרבנות בעיר. מיד בהגיעו למקום מצא הרב זצוק"ל שממה ועיזבון רוחני עצום, תיכף ומיד ללא היסוס אור כגבר חלציו ושינס מותניו והחל לבנות ולבסס יש מאין את כל חיי הדת בעיר ולהעמידה על תילה.

במסירות נפש ממש החל אט אט צעד אחר צעד להקים את התלמוד תורה הראשון לתשב"ר ומתיבתא תורנית לנוער, כשבתחילה לא היסס ולא חס על כבודו ולימד בעצמו את התלמידים עד למציאת מלמד מתאים ומובחר לתשב"ר. אאמ"ר הרב זצוק"ל נלחם בעוז ובתעצומות נגד כל פריצה בחומות הקדושה והצניעות מבלי לחוס על כבודו וכוחו. כבר לפני כחצי יובל שנים נודע במאבקו הבלתי מתפשר נגד גורמים מקומיים משולי המחנה שרצו להכניס אישה למועצה הדתית פרשה שכבר זכתה וקיבלה הד רב וסיקור תקשורת נרחב, הרב זצוק"ל לחם כארי מלחמה ללא חת וללא מורא כדי לסכל את המזימה הזאת בכל הדרכים ואפילו מול הבג"ץ לא שקט ולא נחה דעתו עד לביטול המזימה, הרב זצוק"ל היה דמות אבהית לכל תושבי העיר והאזור כולו שראו בו אבא וכתובת לכל בעיה או עזרה רוחנית וגשמית כאחת, היה תומך במשפחות נזקקות ובהם רבים משפחות של אברכים ובני תורה מירוחם ומחוצה

לה באופן קבוע במשך עשרות שנים בצנע וללא פרסום בדרך של "מתן בסתר", מאז נישואי רבנו זצ"ל עוד במרוקו, דאג לאורחים, והכל ידעו כי ביתו פתוח לרווחה לאכילה שתייה ולינה, ומחמת זאת הרבה שדר"ם ראשי ישיבות וראשי כוללים או גבאי צדקה וכו' הרבו לפקוד את העיר ירוחם לעריכת מגבית בבתי הכנסת, כי ידעו שבביתו של רבנו זצ"ל יזכו לאש"ל מלא ובעין יפה, ואף יקבלו עזרה וסיוע בשליחות הצדקה לשמה הם באו.

כך זכה ובביתו התארחו ת"ח ורבנים גדולים, זכה ובביתו התארח כחודש ימים מורו ורבו הגאון הצדיק רבי רפאל ברוך טולידאנו זצוק"ל, כאשר הרב זצוק"ל משרת אותו כעבד בפני רבו בכל עת, והרב זצוק"ל שש ושמח על הזכות העצומה שנפלה בחלקו לארח את רבו, והקרין מהודו ומזיו קדושתו לתושבי ירוחם, ונתחזקה בהם האמונה, היראה והרצון להידבק בתורה ובמצוות, והוסיף רבי ברוך זצ"ל ואמר למארחו הרב זצוק"ל, כי מאז עלייתו לארץ הק' לא אכל בשר בשום מקום שבו התארח ואפילו בביתם של המקפידים בכשרות, ורק כאן אם הרב זצוק"ל ישחט את הבהמה כמו ידיו יאכל הוא משחיתו, כי יודע הוא עוד ממרוקו שרבנו זצ"ל פקיע שמייה ובקי וממומחה בהלכות שחיטה ושחיתות מהודרת ביותר ללא פקפוק וללא שום נדנדו, ואכן כל ימי שהותו בבית הרב זצוק"ל אכל רבי רפאל ברוך מהבשר שנשחט ע"י הרב זצוק"ל.

אף חבר הפעילים של הארגון 'יד לאחים' שעשו פעילות קודש בירוחם, ידעו כי את ארוחות הצהריים או ארוחות הערב הם סועדים בבית רבנו זצ"ל, וזאת כשרבנו זצ"ל עומד עליהם וממלא כל מחסורם ובקשתם. רבים מתושבי העיר ירוחם ומהאזור כולו נתברכו ונושעו על ידו בחיים חיותו ומהם אף לאחר פטירתו השתטחו על קברו והרבו בתפילה ובתחנונים שהרב זצוק"ל יעמוד לזכות ולמליץ בעדם וראוי ישועות גדולות. הרב זצוק"ל חיבר למעלה מעשרים ספרים בכל חלקי פרד"ס התורה. הרב זצוק"ל נפטר לבית עולמו ב"ב שבט תשע"א והוא בן פ"ז שנים ונטמן בחלקה המרכזית של אוהל רבני המשפחה בבית העלמין בנתביבות סמוך לאביו האדמו"ר רבי יוסף זיע"א.

העלון להצלתם של: הראל בן צביה - רפואה ופרנסה, זכריה בן אסתר - הצלחה בלימוד, הגית בת נעימה - הצלחה בכל, חיים בן פוטונה מסעודה - בריאות ופרנסה, תנה בת זיוה שרה - בריאות ופרנסה, חנה דאבה בת מליא ריזל - שתעשה הרבה נחת, חנה חנינה בת נדימה - בריאות ונחת מכולם, טל חיים בן ורד - זיווג הגון, אייר בן שושנה טוויטה - הצלחה בכל, לינור בת צילה - זיווג הגון.

מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

פחות קטנה וכד' אין טענתו טענה ולא יצטרך לשלם השוכר אלא כפי שסיכמו ביניהם בהתחלה שהרי זה מנהג המדינה.

שאלה: אדם שקנה שעון קיר מהחנות וגילה שהשעון מקולקל, ועד שבא להחזיר את השעון לחנות, השעון נשבר לו, וכשבא לחנות אמר לו המוכר כיון שזה שבור אני לא מחזיר לך את הכסף האם נכון הדבר?

תשובה: לכאורה הצדק עם המוכר שהרי אם השעון לא היה שבור היה המוכר מחזירו לחברה והיו מזכים אותו על כך, ובמציאות העכשווית אינו יכול לעשות דבר וממילא לא צריך להחזיר לקונה את כספו.

אבל איתא בגמרא במסכת בבא קמא ט': אדם שהזיק לחברו משלם מה שהזיק במיטב הארץ את כל מה שהזיק.

ולפ"ז נראה לומר שהמוכר לא יכול לקחת את כל הכסף ששילם הקונה, שהרי הקונה לא שבר שעון שהוא תקין אלא שעון שלא עובד ולכן משערים כמה שווה שעון שאינו תקין ואת ההפרש יחזיר המוכר לקונה.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293 שלוחה 5

שאלה: אדם ששכר צימר לשני ימים והיו בצימר ארבעה מיטות, ולשוכר היו חמשה נפשות, והביא עמו עוד מיטה כדי שיהיה מקום לכולם, ובסוף הנופש בעל הצימר מגלה את המיטה הנוספת שהביאו עמם, ולכן הוא רוצה לחייב אותם תשלום נוסף על כך, האם יכול לעשות כן?

תשובה: באופן שבעל הצימר אמר לו בפרוש שאין להביא עוד נפשות יותר ממה שסיכמו ודאי שהוא יכול לחייב אותו תשלום נוסף. אלא שבנדון שלנו הם לא סיכמו ביניהם כלל.

איתא בגמרא בבא מציעא דף פ"ד פרק השוכר את הפועלים מתני' השוכר את הפועלים ואמר להם להשכים ולהעריב מקום שנהגו שלא להשכים ושלא להעריב אינו רשאי לכופן מקום שנהגו לזון יזון לספק במתיקה יספק הכל כמנהג המדינה.

ולפ"ז בנדון דידן יש להסתכל על מנהג המדינה, שאם זה צימר שמשלמים עליו כמניין הנפשות ודאי שבעל הצימר יכול לתבוע תשלום נוסף, אבל אם זה צימר כמו אכסניה פשוטה שהשוכר שוכר את כל המקום ויכול לעשות בו מה שרוצה (חוץ מלהזיק כמובן) ולאחר מכן בא בעל הצימר ואומר שהוא חשב שתבוא קבוצה

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במחנה הליכות "בית מרן"

אקטואליה בהלכה

שאלה: אדם שבירך על דבר מאכל או משקה בבית או בעבודה עד מתי יכול לאכול ולשתות על סמך הברכה הראשונה?

תשובה: מי שבירך על מאכל ומשקה ונמצא באותו המקום שבירך אפילו עברו כמה שעות מזמן הברכה יכול להמשיך לאכול או לשתות על סמך אותה ברכה, ובתנאי שלא שינה מקומו ויצא לחוץ

(ואם יצא לחדר מדרגות - אם בדעתו היה בעת הברכה א"צ לברך, ואם לאו - צריך לברך דנחשב הפסק) וכל זה מכיוון שהיה בדעתו לאכול ולשתות באותו מקום שבירך, מה שאין כן ביצא לחוץ ושינה מקומו נחשב להיסח הדעת וצריך לחזור ולברך,

וכן כתב מרן מלכא בספו יחזה דעת (הלך ו' סימן י"א) שאותם הלומדים במשך כל הלילה כגון: ליל שבועות והושענא רבא ומגישים להם מידי פעם תה או קפה אינם צריכים לברך על כל כוס וכוס אלא רק על הכוס הראשונה שהביאו להם בתחילה, ואם יצאו מחוץ לפתח בית הכנסת ולאחר מכן חזרו צריכים לחזור ולברך.

שאלה: אדם שרוצה לאכול שוקולד באמצע הסעודה (של פת) האם צריך לברך עליו?

תשובה: הנה בנדון זה נחלקו הפוסקים לענין ברכה אחרונה (שלא בשעת הסעודה) יש אומרים שמברך עליו ברכה אחרונה כשאכל שיעור כזית, ויש אומרים שאין מברכים ברכה אחרונה, ואין לומר בזה ספק ברכות להקל שכן עליו לברר את ההלכה, ואכן כתב מרן רבינו עובדיה זצוק"ל בספרו חזון עובדיה (ט"ו בשבט עמוד קמו בהערה) לחלק בין אוכל את השוקולד בדרך אכילה לבין מוצץ את השוקולד, שהמוצץ את השוקולד אינו מברך ברכה אחרונה, אך אם לועס את השוקולד ונאכל שיעור כזית (27 גרם) תוך כדי אכילת פרס (שבע וחצי דקות) צריך לברך ברכה אחרונה, וא"כ הוא הדין כאן למי שנמצא בתוך הסעודה - שאם לועס את השוקולד מברך שהכל, ואם מוצץ את השוקולד אינו מברך שהוא נחשב למשקה שאין צריך לברך בתוך הסעודה, ונכון לקחת חתיכת שוקולד ולברך שהכל וללעוס, ואח"כ יאכל אותו איך שירצה.

פינת בריאות
אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

וירוס

הוירוס

מה זה? וירוסים (נגיפים) הם מזהמים זעירים שיכולים להתרבות אך ורק בתוך תאים של יצורים חיים. ישנם וירוסים שמנצלים צמחים כדי להתרבות, וישנם וירוסים שמנצלים לצורך הזה בעלי חיים ובני אדם.

כמה זמן זה נמשך? המחלות הוויראליות הקלות נמשכות בדרך כלל בין כמה ימים לכמה שבועות - תלוי בוירוס שמחולל את המחלה ובנתוני החולה. לעיתים רחוקות חשים עייפות מוגברת וחולשה גם אחרי שהמחלה חולפת, אבל גם התסמינים האלה חולפים בהדרגה.

איך מטפלים? קיימות מעט מאוד מחלות ויראליות שניתן לטפל בהן באמצעות תרופות. בין המחלות שלהן יש תרופות: זיהומי הרפס, אבעבועות רוח, שלבכת חוגרת ושפעת. אולם גם כאשר קיים טיפול תרופתי מתאים - למשל טמיפלו לשפעת - לא תמיד חייבים לעשות בו שימוש, שכן במקרים רבים מדובר במחלה שחולפת מאליה גם ללא טיפול. מכל מקום, טיפול במחלה ויראלית באמצעות אנטיביוטיקה אינו מועיל ואף עלול להזיק - בגלל תופעות הלוואי האפשריות של התרופות האנטיביוטיות ומשום שהן גורמות להתפתחותם של זני חיידקים שעמידים לאנטיביוטיקה.

זה חד-פעמי, זה יחזור? במרבית המקרים שבהם אנחנו חולים במחלה ויראלית הגוף שלנו מפתח נוגדנים נגד הוירוס שחולל את המחלה, ואנחנו הופכים למחוסנים נגדו. אולם מגוון הוירוסים הוא כל כך גדול, שאנחנו יכולים להידבק פעם אחר

פעם - בכל פעם בוירוס אחר. ואם לא די בכך, לוירוסים מסוימים - כמו לוורוסים שפעת - יש יכולת לשנות כל הזמן את התצורה שלהם - מה שמונע ממערכת החיסון שלנו לזהות אותם. היכולת הזאת של הוירוסים היא שמכתיבה את הצורך לקבל מדי שנה (בדרך כלל בסתיו) חיסון נגד שפעת. ישנם סוגי נגיפים שגם לאחר חלוף הזיהום חריף נשארים בגוף האדם בלי לגרום למחלה. הנגיפים האלה עלולים במקרים נדירים להתעורר ולגרום למחלה כאשר מערכת החיסון נחלשת, למשל בגיל מתקדם, בתקופה לחוצה בחיים, בעת קבלת טיפול כימותרפי וגם ללא כל סיבה מיוחדת. דוגמה: לאחר שמחלימים מאבעבועות רוח נשאר הנגיף שמחולל את המחלה רדום בגוף. לאחר שנים רבות הוא עלול להפוך לפעיל ולגרום למחלת פריחה בשם שלבכת חוגרת.

עלולים להיות סיבוכים? הוירוסים יכולים לפגוע כמעט בכל רקמה בגוף. בין הסיבוכים השכיחים יחסית: דלקת ריאות, דלקת אוזניים, דלקת של מעטפת הלב או של שריר הלב ודלקת קרום המוח. לעיתים נדירות לא הוורוס גורם לסיבוך אלא תגובת הגוף לנוכחות הוורוס. מדובר במחלות כמו דלקת מפרקים או תסמונת גיליאן-בררה (Guillain-Barre) שבה נפגעים העצבים המוטוריים ונגרמת חולשת שרירים עד כדי שיתוק.

מהם סימני האזהרה שמחייבים פנייה מיידי לרופא? יש לפנות לקבלת טיפול רפואי אם מופיעים אחד או יותר מהתסמינים הבאים: כאבים בחזה, קוצר נשימה, כאבי ראש חולכים ומחמירים, הקאות בלתי פוסקות עד כדי סכנת התייבשות.

העלון להצלחתם של: יאיר ישראל בן צביה - רפואת הנפש והגוף, ידידיה בן אלינית יקוט - רפואה שלמה, יוסף בן נגיה - הצלחה בכל, יוסף נחמן בן לאה - הצלחה בתורה ויראת שמים, יצחק בן אסתר - בריאות ושלוש בית, כוכבה בת שמחה - שלום בית ונחת, לאה בת חנה--זרע בר קיימא, לאה בת חנה ודוד בן נדינה - זרע בר קיימא.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשי"ת "בית מרח" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגלי" ועוד...

בעת הצרה תופרים לך ישועה

רבים טוענים: מצבי הביש יכול להיות נסבל למשך חודש או חודשיים, אבל הוא לא נפסק! אם ישנה בעיית בריאות של האדם, רווקות ממושכת, פרנסה גרועה, זוגיות קשה, תרבות רעה בבית, והדבר אורך שנים - איך ניתן לסחוב עגלה על חצץ זמן כה ממושך?

צריך לדעת שאם האדם ילך בדרך פסיכולוגית ויאמר: "מה לעשות, אלה החיים, סוחבים...", זה ירגיעו לכמה רגעים, אבל ההתקפות תהיינה תכופות - נו, איך אפשר עוד לסבול? מהי התרופה האמיתית, שתביא את האדם לכך שיוכל לשאת באמת את מצבו? צריך לדעת סוד גדול. לא תוכל לשאת את מצבך, אם לא תחשוב באופן קיצוני הפוך: מצבי הוא טוב ואפילו מצוין, ובוודאי שאפשר לשמוח בו! אם תאמר לעצמך כמקובל "מה לעשות? אלה החיים... בוא נבלה באכילה ושתיה וטיולים...", לא תפתור את הבעיה. כמה אפשר לאכול, לשתות ולטייל?! הבעיה כל הזמן צצה ואתה סוחב אותה. אם לא תחליט בנפשך, שמצבך הוא בעצם טוב, יהיה לך קשה מאוד להחזיק מעמד.

הרמח"ל מלמד ב'דעת תבונות', שאין הקב"ה מואס לעולם ביגיע כפיו, יהיה מי שיהיה, כמו שאנו אומרים בסליחות "הנשמה לך והגוף פעלך, חוסה על עמלך". כאשר נראה כי "עוב אלוקים את הארץ", האמת היא שאדרבה הוא מחדש אז את עולמו לטובה! מחשבותיו תמיד כל היום רק לתיקון העולם ולא להפך. הקב"ה לא

הביאך למצב שתתרוסק ממנו, אלא כדי שתיבנה ממנו. אומר הרמח"ל, שהקב"ה מסתיר את עצמו מאוד, ולכן נראה העולם עזוב, ובני אדם סובלים מעונשי חטאותיהם. יעקב אומר לבניו "למה הרעותם לי להגיד לאיש היש לכם אחז?", ונאמר במדרש כי מעולם לא אמר יעקב דבר לבטלה, חוץ מכאן. אמר הקב"ה אני עוסק להמליך את בנו במצרים, והוא אומר "למה הרעותם לי"? וזה מה שאומר הפסוק "נסתרה דרכי מה". אומר הרמח"ל, כי כל זמן שהיה יעקב בצער על היעדרות יוסף, הקב"ה היה מגלגל להמליך את יוסף, ולהחיות את יעקב בשלווה, אלא שמתוך עצה עמוקה, בגלל הסתר הפנים, יעקב הוכרח לעבור את הצער הזה, וכך גדל וזכה לעולם הבא הנקנה ביסורים.

הרמח"ל מגלה סוד גדול: אם ברצונך להחזיק מעמד, תדע שמצבך הוא עצה עמוקה של הקב"ה, שמקדים את ההסתר לגילוי, את החושך לאור, ולבסוף יצא מזה אור גדול. בשעה שבה אתה כביכול עזוב, וכאילו תפילתך לא מתקבלת, דע שבאותה שעה הקב"ה מגלגל גלגולים בעצה נסתרת איך להביאך לטובתך האמיתית. **ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293* שלוחה 3**

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
ז"ר מרכז אתגרים בחינוך ומגיש התכנית קירות שקופים ברדיו 'קול חי'

ככה השם רוצה!

ז'אקי הוא אדם פשוט בשנות השלושים לחייו. מחפש את עצמו כבר הרבה שנים. איננו מוכשר לשום מלאכה. החליט לקחת קורס נהיגה ציבורית ולהוציא רשיון נהיגה על אוטובוס. אכן, הלימודים היו לא קלים ועוד יותר התהליך עד שנקלט בחברת אוטובוסים דרומית שהסכימה להעסיקו. "אתה תיקח את הקו המוביל מבאר שבע למיתר" אמר לו הסדרן בעת שהעביר את מפתחות האוטובוס לידיו. "בימים הראשונים אתלווה אליך למסלול ע"מ להראות לך את סדר התחנות". וכך החל ז'אקי את דרכו בחברת האוטובוסים. הנוהג היה כי עליו להגיע פעם בשבועיים למשרדים בתל אביב ולמסור את צרור כסף הפדיון שקיבל מהנוסעים. ואכן התייצב בזמן במקום עם צרור כספו הצנוע (בכ"ז קו מב"ש למיתר הוא קו 'מת'...). והנה הוא רואה שם את הנהגים הכבדים, אלו מקו ת"א י-ם - ב"ב פ"ת, אלו אחוזו בידם שקים כבדים של כסף. הרגיש ז'אקי מבויש אך לא ידע מה לעשות עד שלפתע נצנץ בו רעיון נפלא. בבוקר השכם, שינה את מס' הקו על הצג האלקטרוני לקו 369, הקו המוביל מב"ש לת"א, ובהתאם שינה גם את מסלולו ואכן האוטובוס החל להתמלא מעבר לצפוי, ובתוך שבועיים נכנס ז'אקי למשרדי החברה בגוון זקוף. "איך זה יכול להיות?" תמה הסדרן. "אה, אתה סדרן 'על הפנים', בא תראה רק שיניתי מסלול ותראה

כמה כסף הבאתי לך..". פניו של הסדרן אדמו והוא זעק "עכשיו אני מבין למה כל השבוע יש טלפונים למשרד על מחסור באוטובוסים. נתתי לך את הקו שלך, למה לא נסעת בזו...". יושב אדם בשולחן שבת. כמה טרח עד שהגיע למעמד הזה. בדמיונו הוא רואה את ילדיו ישובים בבגדים בוהקים, שרים עמו זמירות שבת בחן יהודי אמיתי- ממש כמו אצל השכן מלמעלה. אך מה קורה בפועל? זה מושך וזה מלכלך, זה צורח וזה מרביץ והשבת מתקלקלת. אבא צועק, גוער, מחטיף, אבל בעיקר **מאוכזב**, מתוסכל על המצב. אך אינו יודע שבת קול מן השמיים לוחשת באזנו: "בני יקירי, כך אני רוצה את שולחן השבת שלך!" אתה היית סבור כי אני מבקש ממך שולחן מלכים טהור ואצילי ואילו אני אומר לך **כך אני רוצה את השולחן שלך!** אמנם עליך מוטלת החובה להשתדל בחינוך הילדים ליישבה נעימה, לזמירות שבת וכו', אבל אם בכ"ז זה לא הולך - זה **רצוני!** למה אנחנו תמיד רוצים את מה שיש אצל השכנים? ואז גם מנסים לחקות אותם והדבר גורם לקלקולים לא קטנים בחינוך הילדים. כשמתחילים לדרוש מהילדים לנסוע במסלול של השכנים רק בגלל ששם הדשא נראה ירוק יותר, אזי דומים אנו לז'אקי, שאמנם הביא הרבה יותר כסף, אך פיספס את התכלית שלו. נסו נא לחשוב על אדם שארבעים שנה ניסה לחקות את השכן ובעולם הבא יתברר לו שהוא **פשוט נסע במסלול לא שלו...** כמה חבל. שבת שלום.

בשורה משמחת

עקב פניות רבות ל"בית מרח" מחיילים, חולים, אנשים מבוגרים או אנוסים וכד'

'בית מרח' נענתה לפניות הרבות ויפתח בסיוע דשמיא קו טלפוני בשידור חי לשמיעת תפילת שחרית, מנחה וערבית ודף היומי בכל יום

להלן זמני התפילות: שחרית: א. בנץ החמה. ב. 7:10 (הודו) מנחה: 20 דק' לפני השקיעה ומיד לאחר מכן תפילת ערבית. ערבית ב': 21:30 לתשומת לב! קו זה מיועד אך ורק למי שאנוס ולא יכול להגיע להתפלל בציבור

לשמיעת דף היומי בשידור חי ע"י מגיד שיעור ת"ח כל ערב בשעה 20:30 בשלוחה 16

"וכבר הובא דברי המשנה ברורה שאדם צריך להתפלל במנין בביהכ"נ ורק אם הוא חולה זקן או אנוס יכון תפילתו לשעה שהציבור מתפללים"

לשמיעת התפילות חייגו ל-5293* שלוחה 16

העלון להצלחתם של: מרים בת חגית - כל הישועות. משפחת מוטהדה - רפואה והצלחה, נדיב בו טליה - הצלחה בלימודים, נופר בת צילה - זיווג הגון, נורית בת נעימה - פרי בטן, נילי בת יהודית - בריאות איתנה, נראל בן שמחה-כל הישועות, סינה בת גינה - ברכה והצלחה, סעיד בת נעימה - הצלחה.

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293* שלוחה <13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

והנה זה פלא! - גם ההתרגשות הזאת חלפה הלכה לה. ואז, חשבתי לעצמי: "אם יהיה לי רכב משלי, שאתו אוכל להגיע לכל מקום שאחפץ, אז ודאי אהיה מאשר". עד שגליתי שגם הרכב לא הצליח להפך אותי למאשר. וכך, לאחר שהרכב נתקע לי בכל מיני מקומות בארצנו הקדושה, חשבתי בלבי שאם יהיה לי רכב חדיש ונח יותר, ודאי ארגיש סיפוק מיוחד.

והנה זה פלא! - גם זה לא עזר. חשבתי - שאם אסים את מבחני הרבנות בהצלחה, ודאי לא יהיה מאשר ממני. וגם התרגשות זו, לאחר חדש ימים חלפה לה.

טוב, אמרתי לעצמי, "כנראה המבחנים לדינות יעשו את עבודתם ויהפכו אותי למאשר". אלא שבערך חדשים אחריהם, נעלמה ממני ההתרגשות.

אז אמרתי בלבי: "זה בטח משום שאנחנו גרים בדירה קטנה ובשכירות, ואם רק יתן לנו הבורא יתברך את האפשרות לקנות דירה מרווחת משלנו, ודאי שבזה תסתים הרדיפה אחר האשר". והנה, למרבה הפלא - גם לזה התרגלתי מהר מאד.

וכך המשכתי בחפושי אחר האשר - - -

עד שהיום זכיתי להבין, שהאשר נמצא אצלי בלב, ואם רק אעצר ואתבונן על אין סוף מתנות של חנם שקבלתי מאת בורא העולם, אבין שמה שיש לי כעת זה הטוב ביותר עבורי בעולם.

הבריאות שנתן לי הבורא יתברך עד היום, אמורה למלא אותי באשר. כך גם היכלת לקרא ולכתב, גם זה אינו מובן מאליו והרי זה בגדר מתנת חנם. העינים שלי שיכולות לראות, ולעזר לי לכתב ספר זה, מתנה גדולה הן מאת השם יתברך, וכך הבנתי שאם אעבר על כל פרט, ואפלו הקטן ביותר שיש לי עכשו, אזי האשר המיחל יכנס סוף סוף בלבי.

(מתוך הספר יגל ליבי- הרב יגאל כהן שליט"א)

גודל השמחה והאכזבה תלויה רק בנו

אם נחשב בלבנו שמיגיע לנו בריאות מושלמת, וחכמה אין סופית, וכסף עד בלי די, וכבוד לרוב ובני זוג מושלמים, וילדים לפחות כמו מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל, אזי חיינו יהיו מלאים באכזבות ובעצב חלילה, מפני שאין לאף אדם בעולם בריאות מושלמת, ולא חוכמה בלי סוף, וכל שאר הדמיונות האחרים, וזו בעצם מידת הגאווה שטבועה באדם.

אבל אם נרגיש שלא מגיע לנו כלום, ובעצם כל מה שנקבל, הרי זה בגדר מתנת חינוך, ולא מגיע לנו בריאות תמידית, ולא מגיע לנו חוכמה כלל, ולא מגיע לנו פרנסה בשפע, ולא מגיע לנו בני זוג, ולא ילדים, ודאי שלא מגיע לנו כבוד כלל. או אז אם נקבל אפילו מעט בריאות, נשמח מאד בבריאותנו.

ואם נזכה ואפילו נקבל פרנסה, לא נפסיק להודות ולהלל ולשבח לבורא יתברך על המתנה. ואם נוסף ונקבל אפילו מעט חכמה, אין מלים לתאר את גדל השמחה. תארו לכם -

שבנוסף לכל מתנות החינוך שקבלנו עד עתה, זכה אותנו השם גם בבני זוג, כמה נבכה בזמן החופה בדמעות של אשר. ואם נזכה ונהיה יותר בני מזל, ויזכה אותנו השם יתברך בשותפות אתו בתינוק שיבוא לעולם על דינו, גם אם הוא יהיה ילד רגיל (ולא כמו מרן), ודאי נרוץ ברחובה של עיר ונצעק "כמה טוב השם", עד שייזמינו לנו משטרה.

ספור מהחיים - - -

כשהייתי רוק וגרתי בפנימיה של הישיבה בתנאים לא כל כך נוחים, אמרתי לעצמי: "ודאי אחרי שאתחתן ואגור בדירה משלי - אהיה מאשר".

והנה עברו כמה חדשים מהחתנה עד שהתרגלתי למצב החדש, ההתרגשות חלפה, ולא הרגשתי מספק במיוחד, ואמרתי לעצמי: "אם השם יזכה אותי בילדים, ודאי האשר הזה ישאר אתי לעד".

עקב הביקוש הגדול לרכישת הדיסקים של מזכה הרבים הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א הוחלט על מוקדי חלוקת הדיסקים בכל אזורי הארץ

- אזור ירושלים: ביהכ"נ "מוסאיוף" רח' יואל 25.
- אזור ב"ב: ביהכ"נ "יביע אומר" רח' עוזיאל 41.
- אזור דרום: נתיבות: ביהכ"נ "זוהר החיים" רח' אור לציון 4.
- אשקלון: מרכז התורני "דרכי משה" רח' אלי כהן 57.
- אזור צפון: צפת: כולל "בית מרן" רחוב צה"ל 1. מירון: קבר רשב"י.

הדיסקים כוללים סדרת 18 שיעורים מעניינים ומרתקים במגוון נושאים לחיי היום יום:
* איך להתגבר על הפחד * למה אני עצוב * להפסיק את הצער * אמונה ובטחון ועוד נושאים מרתקים
"שמעו ותחי נפשכם"

הודעה חשובה לזיכוי הרבים

הודעה חשובה למזכי הרבים - מפיצי עלון "בית מרן" הי"ו

עלון "בית מרן" מופץ בכל שבוע בעשרות אלפי עותקים בכל רחבי הארץ על ידי חברה אחראית אך היות וההפצה מחולקת לכל הארץ בכמויות גדולות קורה ומידי פעם שהעלוניים לא מגיעים ליעדם או שהם מגיעים באיחור לאחר השבת. והיות ואין באפשרותנו לעקוב בכל שבוע אחרי המשלוחים לכן **אנו מבקשים** בכל לשון של בקשה שמי שלא הגיע אליו העלון בזמן או שהגיע אליו לאחר השבת להתקשר **עד יום חמישי בבוקר ל - *5290*** ואנו נעמוד מול החברה המפיצה ונטפל בענין לשיעור רצונכם.

המעוניינים לזכות את הרבים ולהצטרף לחלוקת עלוני בית מרן באזור מגורכם התקשרו ל- *5290*

בברכת תורה ושלום להגדיל תורה ולהאדירה. מילתית הפצת עלון "בית מרן"

העלון להצלחתם של: עדי ברוריה בת אביבה- רפואה שלמה, עימנואל בן מרים- בריאות איתנה, לילך בת שרה- כל הישועות, מיכל בת סימה- רפואה שלימה, מנחם בן סיונה - רפואת הנפש והגוף, אברהם דוד בן פייגא- חזרה בתשובה.